

Forord

Nordisk Museologi har fått ny innpakning, med nytt omslag og andre farge-nyanser. Men vi har også vendt tilbake til gamle fonter fra de første årgangene av tidsskriftet, som i år feirer 21 år. Slik har vi ønsket å vektlegge kontinuitet i våre ambisjoner om å være med på å fornye og forme museologien så vel som museene. På våre hjemmesider, som nå også gjennomgår en ansiktsløftning, kan man finne numre tilbake til 1993, der publiseres numre med to års forsinkelse. På EBSCOhost kan man finne også de nyeste artiklene digitalt. Slik vil vi være digitalt tilgjengelige, men fremdeles være et tidsskrift hvor artiklene kan leses samlet, hvor nettopp kombinasjonen av de ulike temaene og perspektivene i hvert nummer skal gi en tilleggsverdi.

Nordisk Museologi vil være et bevegelig mål, en samling av kunnskap og påstander som ikke står stille. Noe står likevel fast: Vi er nordiske – men hva betyr det nordiske i dag? Det er et geografisk område, politisk underlagt ulike nasjonalstater. Den nordiske befolkningen er mangfoldig, sammensatt som den er av majoritetsbefolkninger, urbefolkninger, og minoriteter med både kort og lang historie som nordiske. Det nordiske er sammensatt. Men det nordiske er også en idé om politiske og kulturelle fellesskap, om delte historier og sammenfildrede framtider. Og det er en idé som er under press, en kategori som strever med å finne seg til rette mellom det nasjonale og det internasjonale. Nordisk Museologi vil være nordisk, og det betyr at nordiske forfattere skal komme til orde, at nordisk museums- og kulturarvsproblematikk skal tematiseres, og at vi henvender oss til en nordisk lesende offentlighet. Leena Paaskoskis artikkel i dette nummeret forteller historien om framveksten av nordiske skogmuseer, men med vekt på Finland. Hun viser tydelig verdien av et nordisk sammenliknende perspektiv, og de sammenfallende prosessene i ulike nordiske land som setter egen historie i relieff.

Samtidig vil Nordisk Museologi være et internasjonalt tidsskrift, der tema-tikker fra andre deler av verden løftes fram, der teorier som diskuteres internasjonalt blir utforsket og bøker om andre museale virkeligheter anmeldes. I dette nummeret trykker vi Bjarne Rogans artikkel om det nyåpnede *le Musée des Civilisations de l'Europe et de la Méditerranée* i Marseille, som både belyses av og belyser fransk museumsutvikling de siste tiårene. Lise Camilla Ruud beskriver en lang et eldre virkelighet og utprøver nye perspektiver på museumsgjen-

stander slik de ble formet gjennom spansk museumsbyggeri på 1700-tallet, med etableringen av *El Real Gabinete de Historia Natural*. Disse artiklene gir begge både teoretisk og empirisk perspektivering av vår samtidige nordiske museologiske samtale – om hva museumsobjekter gjør og hvordan museumslandskaper er i endring.

For også dette står fast: Nordisk Museologi vil være et sted for museologisk diskusjon og nytenkning. Men som med det nordiske kan vi spørre: Hva betyr museologi i dag? Museologi er et begrep under press og i forandring. Det dekker et mangfold av perspektiver og praksiser, og er notorisk vanskelig å definere. Man kan definere det som et sett av disiplinære perspektiver på museet som fenomen (i tråd med det engelske *museum studies*) eller som en mer enhetlig metadisiplin som tematiserer det museale og kulturarv som ideer og praksiser. Eller noe midt i mellom. For oss er denne uklarheten fruktbar: Vi ønsker å bidra til å opprettholde museologien som et åpent rom for refleksjon og utforskning av hva museer og kulturarv er og gjør. Artiklene til Sigurd Trolle Gronemann og Mette Boritz er undersøkelser som tar utgangspunkt i en dansk museumsvirkelighet, men deres analyser og funn kan definitivt oppmuntre både til ny forskning i andre nordiske land, men også til inspirasjon for de som arbeider i museene. Museenes tilstedeværelse på nett er kanskje annerledes enn man hadde trodd, sier Gronemann, mens Boritz oppfordrer til å kaste nye blikk på de materielle betingelsene for skolebarns læring i museer.

Og dette er altså nordisk museologi, vil vi hevde. Mangfoldig, multidisiplinær, museumsnær og teoretisk orientert. Den store utfordringen, vil vi likevel mene, er å sørge for at det finnes felles referanser og en felles oppbygging av kunnskap. Det er ennå en vei å gå før vi kan si at vi har et felles kunnskapsgrunnlag som gjør at artikler og bøker med museologiske tema skrives med utgangspunkt i tidligere forskning i Norden. Men vi er optimistiske når det gjelder Nordisk Museologis rolle som kunnskapsbase: som en felles allmenning for nordiske ansatte i museumssektoren og studenter og forskere i akademia.

Brita Brenna